

Základní škola Ústí nad Labem, Rabasova 3282/3
příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
zájmové vzdělávání

OBSAH

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika zařízení.....	4
3. Charakteristika ŠVP	5
4. Cíle vzdělávání.....	6
5. Délka a časový plán vzdělávání	7
6. Formy a metody vzdělávání	8
7. Podmínky přijímání a ukončení vzdělávání účastníků.....	10
8. Podmínky pro vzdělávání účastníků speciálními potřebami a talentovaných jedinců. Systém péče pro účastníky s podpůrnými opatřeními.....	11
9. Evaluace ŠD	12
10. Materiální podmínky.....	13
11. Personální podmínky.....	14
12. Ekonomické podmínky	15
13. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví.....	16
14. Očekávané kompetence, průřezová témata	17
15. Obsah vzdělávání	20

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Údaje o škole:

název školy:	Základní škola, Ústí nad Labem, Rabasova 3282/3
adresa:	Základní škola, Rabasova 3282/3 400 11 Ústí nad Labem
ředitel školy:	Mgr. Michal Kapoun
zástupci ředitele:	Mgr. Jaroslava Zámotná Mgr. Miroslav Král
koordinátoři ŠVP:	Mgr. Jaroslava Zámotná
kontakty:	tel. 725 596 898 webové stránky: www.zsrabasova.cz Facebook školy: https://www.facebook.com/zsrabasova/ datová schránka: 9hji4u e-mail: info@zsrabasova.cz
IČ:	44 55 31 45
IZO:	102 517 169
RED-IZO:	600 085 643
právní forma:	příspěvková organizace

Zřizovatel:

název:	Statutární město Ústí nad Labem
adresa:	Velká hradební 8, 401 00, Ústí nad Labem
kontakty:	tel.:475 241 111, fax:475 211 503 podatelna.magistrat@mag-ul.cz

2. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Školní družina (dále jen ŠD) je vedle rodiny důležitou součástí výchovy účastníků zájmového vzdělávání (dále jen účastníků). Rozvíjí osobní a sociální kompetence i specifické nadání. Tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině.

Zájmové vzdělávání ve ŠD naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj účastníka jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Základním prostředkem práce v družině je hra, která přináší kladné emoce, navozuje nové zážitky a využívá prvky zážitkové pedagogiky.

Školní družina se ve své činnosti řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání (školský zákon) a prováděcím předpisem k tomuto zákonu-vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Zájmové vzdělávání poskytuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání (dále jen ŠVP ŠD) je zpracován jako nabídka činností, ze které si vychovatelka vybírá podněty pro vlastní realizační plány, kterými plní cíle vycházející z kompetencí vzdělávacího programu.

Obsah výchovně vzdělávací činnosti je zpracován jako nabídka činností, ze které si vychovatelky vybírají podněty pro vlastní plány a cíle podle aktuálního složení účastníků v oddělení. Výběr uspořádání umožňuje tvořivě reagovat na změny i různou skladbu účastníků v oddělení.

Vychovatelky mají dostatek prostoru k tvořivé práci, mohou ji dobře přizpůsobovat v rámci svých oddělení konkrétním účastníkům a upravovat je.

Struktura obsahu školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání (dále jen ŠVP ŠD) není závazně stanovena. Obsahem ŠVP ŠD jsou konkrétní činnosti, jejichž skladba může být strukturována podle tématického celku základního vzdělávání. Vzhledem k tomu, že do ŠD docházejí účastníci různého věku, není nutné, aby činnosti byly určovány pro jednotlivé věkové stupně nebo pro účastníky konkrétních ročníků.

ŠD tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině.

ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace, částečně také dohledu nad účastníky.

4. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání ve ŠD probíhá především při vlastní činnosti účastníka prostřednictvím jejich interakce s okolím (s vnějšími podněty) a výrazně se na něm podílejí i vlastní zkušenosti účastníka. Vše je založeno na přímých zážitcích z činnosti, která vychází částečně z individuální volby, z dětské zvědavosti i radosti z poznávání a objevování (prožitek dobrodružství jako forma poznání) a z potřeby zaměstnávat se, bavit se a komunikovat.

Zájmové vzdělávání rozvíjíme formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností (odpočinku, hry, individuální prací a motivačním projektem).

Cílem zájmového vzdělávání ve školní družině je:

- rozvoj osobnosti člověka (ohleduplnost, kamarádství, zodpovědnost, tolerance, citovost, pravdomluvnost...)
- rozvoj účelného trávení volného času, vlastních zájmů a zálib
- získávání všeobecného zájmového vzdělání a přehledu
- rozvoj zdravého sebevědomí
- posilovat vnitřní motivaci
- vést ke spolupráci, respektu k ostatním, vnímavosti
- procvičovat efektivní komunikační dovednosti, slovní zásobu, kultivovaný projev
- podporovat vlastní iniciativu, nápaditost, kreativitu a samostatnost
- osvojení si základních hodnot, na nichž je založena naše společnost
- posilování kompetencí prostřednictvím volnočasových aktivit
- hrami vybízet k přemýšlení o věcech kolem nás

5. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání ve ŠD je poskytováno po dobu trvání školního roku s výjimkou přerušení provozu. Program je vytvořen pro celý vzdělávací cyklus. Časový plán je zpracován celoročně pro všechna oddělení ŠD.

Vzdělávací hodina v zájmovém vzdělávání trvá 60 minut.

V ročním plánu jsou vypracovány možné činnosti, ze kterých vychovatelky vybírají dle aktuálního složení oddělení.

Denní skladba činností

Provoz ŠD je zajištěn od 6.00 hodin do 17.00 hodin.

Po příchodu do budovy se účastník přezuje a odloží své věci v šatně školy a odchází do ŠD.

Ranní ŠD

6:00 – 7:10 volné hry s využitím všech prvků výchov

7:10 – 7:25 společná činnost

7:25 – 7:35 ranní cvičení

7:35 – 7:40 úklid, dělení a odchod žáků do tříd

Odpolední ŠD

11:45 – 12:30 osobní hygiena, oběd 12:35 – 13:30 osobní hygiena, oběd (podle rozvrhu)

12:30 – 14:00 odpočinková činnost 13:30 – 14:00 odpočinková činnost

14:00 – 15:00 zájmová činnost, pobyt venku, vycházky

Konečná ŠD

15:00 – 17:00 odpočinková činnost, odpolední svačiny, odchody dětí. Při příznivém počasí je pobyt venku i po 15 hodině.

Provoz školní družiny končí po odchodu posledního žáka, nejdéle v 17:00.

6. FORMY A METODY VZDĚLÁVÁNÍ

Formy vzdělávání:

Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

Příležitostné akce přesahují zpravidla rámec jednoho oddělení a nejsou zahrnuty do standardní skladby činností. Tyto akce připravují zpravidla všechna oddělení a někdy jsou určeny i zákonným zástupcům nebo širší veřejnosti.

Spontánní aktivity zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku (po organizované části pobytu v družině), spontánní hry v rámci ranního pobytu účastníků nebo během pobytu v konečné ŠD. Vychovatelky musí při těchto činnostech nejen zajišťovat bezpečnost účastníků, ale také i podněcovat je k vlastní aktivitě. Řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují.

Odpočinková činnost je chápána nejen ve smyslu klidových činností, poslechové činnosti, individuální hry, klidu po obědě, ale také jako aktivní odpočinek (rekreační činnosti), kterým budeme kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování – např. závodivé hry při pobytu venku nebo v tělocvičně. Jako aktivní odpočinek mohou sloužit i různé organizované zájmové činnosti.

Příprava na vyučování obsahuje didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které účastníci získali ve školním vyučování.

Požadavky pro volný čas:

Požadavek pedagogického ovlivňování volného času – vychovatelka navozuje a motivuje co nejrůznější činnosti, nesmí převažovat stereotypnost aktivit. Vítaná je také změna prostředí a zajímavé pomůcky, které mohou navodit nápaditou motivací.

Požadavek dobrovolnosti – všechny aktivity by měly být přiměřené věku účastníka a měly by být vykonávány dobrovolně na základě zájmu a motivace.

Požadavek zajímavosti a zájmovosti – činnosti by měly být atraktivní, využívat by se měly i jiné náměty než ty, které znají účastníci ze školy. Důležitá je tedy pestrost zaměstnání.

Požadavek aktivity – činnosti musíme volit tak, aby se mohli realizovat všichni účastníci. Podílení se na přípravě činností, na hodnocení všeho, co se tvoří.

Požadavek citlivosti a citovosti – všechny činnosti by měly účastníkům přinášet kladné emoce, radost z překonávání překážek.

Požadavek prostoru k seberealizaci – účastník objevuje sám sebe a prostřednictvím činnosti v oddělení si vytváří žádoucí sociální kontakty.

Metody vzdělávání:

- výklad
- skupinová, individuální, spontánní činnost
- komunitní kruh
- dramatizace
- vyprávění, komunikace, vysvětlování
- doplňování textů, zápisů
- exkurze, výlety
- beseda
- vyhledávání
- rozhovor
- kvízy, křížovky, doplňovačky, rébusy
- poznávání
- testy vědomostí – soutěže
- hry – pohybové, konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé, námětové, didaktické
- práce s informacemi
- diskuse
- zájmové útvary – kroužky
- vycházky
- plnění projektů
- ankety
- dotazníky
- evaluační metody
- akce
- soutěže
- vysvětlování
- názorné simulace
- relaxace

7. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ A UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ÚČASTNÍKŮ

- Školní družina je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy.
- Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků.
- Před nástupem účastníka do ŠD vyplní zákonní zástupci zápisní lístek, kde poskytnou veškeré informace nutné k evidenci účastníka. Při vyplňování ZL nelze používat znaky pro opakování. Doba pobytu a odchod ze ŠD se řídí údaji uvedenými na zápisním lístku. Zákonní zástupci jsou povinni vychovatelce nahlásit všechny změny písemnou formou, která bude obsahovat všechny potřebné údaje (jméno dítěte, datum, podpis zákonného zástupce).
- Do ŠD mohou být dočasně umístováni účastníci, kteří do ní nejsou přihlášení, např. v době, kdy je z různých důvodů cíleně či neplánovaně přerušena výuka, nesmí však být překročen nejvýše přípustný počet účastníků v oddělení.
- Vedoucí vychovatelka školní družiny zajišťuje přihlašování a odhlašování účastníků, správu systému Bellhop (administrativu, distribuci čipů zákonným zástupcům pro vyzvedávání dětí), předávání informací zákonným zástupcům, vyřizování námětů a stížností.
- O zařazení žáků do ŠD rozhoduje ředitel školy.
- Zákonní zástupci mohou účastníka odhlásit z docházky do ŠD písemným oznámením příslušné paní vychovatelce, která jej založí k zápisnímu lístku.
- Z docházky do ŠD může být ředitelem na návrh vedoucí vychovatelky vyloučen účastník, který opakovaně zásadním způsobem narušuje činnost zařízení, ohrožuje bezpečnost svoji a svých spolužáků, nerespektuje ustanovení vnitřního řádu školní družiny (tomuto kroku musí předcházet projednání situace se zákonnými zástupci žáka účastníka, rozhodnutí musí být vydáno písemnou formou).
- Počet účastníků v oddělení se naplňuje maximálně do 30. V případě kratší nepřítomnosti vychovatelky ŠD se příslušné oddělení rozdělí, kdy počet účastníků v takto spojených oddělení je max. 30.
- Účastník bude navštěvovat školní družinu nejméně čtyři dny v týdnu, nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců.
- Zájmové vzdělávání ve ŠD probíhá v příslušném školním roce.
- Při ukončení zájmového vzdělávání se nevydává žádný doklad.

8. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ÚČASTNÍKŮ SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI A TALENTOVANÝCH JEDINCŮ. SYSTÉM PÉČE PRO ÚČASTNÍKY S PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI

Druh a rozsah podpůrných opatření se řídí podpůrnými opatřeními, která má účastník k dispozici ve škole a která jsou nezbytná i pro jeho činnost ve školských zařízeních.

Rozsah podpory je limitován dobou, kterou účastník v těchto zařízeních tráví. Popis možné podpory je uveden v přehledu podpůrných opatření.

Organizační opatření uzpůsobení prostoru klubovny, ve které probíhá vzdělávání:

- úprava režimu činnosti, využití relaxačních přestávek, důraz na individuální práci
- další pracovní místo pro účastníka v klubovně
- vhodné prostorové uspořádání činnosti, zejména uspořádání stolů
- úprava zasedacího pořádku s ohledem na individuální potřeby účastníka
- volný čas ve školním prostředí
- úprava metod a forem činnosti a hodnocení účastníka
- respektovat individuální zvláštnosti účastníka vycházejících z priorit jeho vzdělávání

Podmínky pro činnost účastníků se specifickými vzdělávacími potřebami a účastníků mimořádně nadaných

Účastníkům s SPU pomáháme zvýšenou motivací, věnujeme jim více individuální pozornosti a hodnotíme je kladně i za malé dílčí pokroky, pomáháme se začleněním do kolektivu.

Mimořádně nadaným a talentovaným účastníkům nabízíme další doplňkové aktivity (hraní deskových her, účast na soutěžích, různé kvízy, práce s literaturou apod.) v oblastech jejich zájmů.

9. EVALUACE ŠD

Cílem evaluace je hodnocení, ověřování a zlepšování kvality pedagogické práce, ale i její atraktivity činností ve školní družině.

Vnitřní evaluace probíhá na třech úrovních:

- a) individuální – každá vychovatelka si hodnotí vlastní práci a snaží se o sebereflexi. Vychovatelka se snaží nacházet nové metody, které ji směřují ke kvalitnějším výsledkům.
- b) týmové – evaluaci provádí kolektiv vychovatelek, které hodnotí svoji práci (výměna pracovních zkušeností, příprava společných akcí, řešení pracovních a výchovných problémů). Na základě sebereflexe i vzájemných postřehů si společně určují postup, který vede k dalšímu zlepšování a zkvalitňování jejich činnosti ve družině.
- c) vedení školy – výchovně vzdělávací činnost ve družině kontroluje a následně vyhodnocuje vedení školy, které pravidelně a vlastními prostředky sleduje, jak jsou naplňovány vytyčené cíle a jak družina plní své celkové poslání.

Vnější evaluaci rozumíme zpětnou vazbu ze získaných informací od zákonných zástupců, ale především od samotných účastníků.

Techniky evaluace:

Průběžné hodnocení toho, co se povedlo, výroční zpráva ŠD, pozorování rozhovory s účastníky a zákonnými zástupci, zpětná vazba bezprostředních reakcí účastníků a zákonných zástupců, zapojení do akcí ŠD, neformální povídání o činnostech v ŠD, prezentace školní družiny, rozbor příčin neúspěchů, rozbor pedagogické dokumentace.

10. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Školní družina má pro každé oddělení vlastní klubovnu vybavenou odpovídajícím nábytkem, pomůckami, stolními hrami, časopisy, pomůckami pro výtvarné a rukodělné činnosti. Vybavení zastaralé, neadekvátní a provozem opotřebované bývá v souladu s bezpečností účastníků zájmového vzdělávání obměňováno a doplňováno. ŠD využívá za příznivého počasí školní zahradu s altánem, herními prvky a bylinkovým záhonem, školní hřiště, školní dvůr pro různé aktivity, lezeckou stěnu a pro vycházky blízké okolí školy. V areálu školy mají děti možnost vypůjčení časopisů a dětských knih ze školní knihovny. K dispozici jsou také 3 venkovní učebny. V době nepříznivého počasí využívá prostorných chodeb před klubovnou a tělocvičnu vybavenou sportovním náčiním a náradím. K dispozici má po celý rok školní knihovnu a cvičnou kuchyňku. Naše školní družina využívá elektronickou evidenci docházky, třídní knihu a propouštěcí systém pro školní družiny Bellhop.

11. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Za plynulý chod školní družiny odpovídá vedoucí vychovatelka. V nepřítomnosti ji zastupuje vychovatelka pověřená zastupováním.

Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťují vychovatelky.

Pracovní povinnosti jsou pro vychovatelky vymezeny v pracovní náplni.

Další vzdělávání probíhá formou individuálního studia a v akreditovaných kurzech.

12. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno zpravidla za úplatu.

Zásady hospodaření se řídí obecně platnými normami pro hospodaření příspěvkových organizací, pravidly hospodaření stanovenými zřizovatelem, právními předpisy pro zájmové vzdělávání a dalšími podmínkami formulovanými v souboru vnitřních směrnic.

Každoročně je určena výše úplaty za zájmové vzdělávání. Úhrada je vybírána zálohově na celé pololetí příslušného školního roku. Vrácení úhrady je podmíněno nemocí žáka trvajícím celý kalendářní měsíc a déle a doloženým lékařským potvrzením nebo odhlášením žáka ze školní družiny.

Kontrolní mechanismy jsou zajišťovány vnitřním kontrolním systémem a vnějšími kontrolami.

13. PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

- Bezpečnost účastníků zapsaných do školní družiny vychází z platné legislativy BOZP.
- Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví jsou definovány řádem školy a vnitřním řádem školní družiny.
- Před nástupem do školní družiny jsou účastníci zájmového vzdělávání seznámeni s vnitřním řádem ŠD. V případě úrazu jsou opětovně poučeni o prevenci bezpečnosti.
- Lékárnička pro první pomoc je umístěna ve sborovně školy a sborovně pro 1. stupeň.
- Za bezpečnost účastníků odpovídá vychovatelka školní družiny.
- Účastníci respektují zákaz činností ohrožujících zdraví.
- Na vycházkách se pohybují v prostoru vymezeném vychovatelkou ke hrám, nevzdalují se z dohledu vychovatelky.
- Chrání zdraví své i svých spolužáků, vytváří příznivé sociální klima.
- Při zaměstnání pracují podle pokynů vychovatelky.
- Jsou přísně zakázány jakékoliv projevy násilí, šikany a jiných patologických jevů.
- Účastník neopouští ŠD bez vědomí vychovatelky, má možnost pohybu v rámci uvědomělé kázně.
- V žádném případě nesmí opustit areál ŠD, bez oznámení odejít z družiny před stanovenou dobou.
- Účastníci si zásadně odkládají venkovní oděv a obuv v šatně školy.
- Zjistí-li vychovatelka příznaky onemocnění účastníka nebo úraz, uvědomí o tom neprodleně zákonné zástupce účastníka, podle potřeby též lékaře.
- Každý oznámený úraz je nutné neprodleně nahlásit zástupci školy a zapsat do knihy úrazů, která je umístěna ve sborovně školy.

14. OČEKÁVANÉ KOMPETENCE, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Kompetence k učení

- účastník započatou práci dokončí
- umí reálně hodnotit svoje výkony
- získané poznatky dává do souvislostí
- klade si otázky a hledá na ně odpovědi
- umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů
- vědomosti uplatňuje v praktických situacích
- pracuje samostatně – experimentuje a získané poznatky umí využít pro praxi

Kompetence k řešení problémů

- účastník si všímá dění a problémů
- chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli
- rozlišuje správná a chybná řešení
- dovede se přizpůsobit změnám
- umí si svůj postup zdůvodnit
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- svá rozhodnutí se snaží obhájit

Kompetence komunikativní

- účastník ovládá řeč dle svých možností a schopností
- umí vyjádřit vlastní názor
- umí komunikovat se všemi přiměřeným způsobem
- nezapomíná, že ke správné komunikaci také přísluší naslouchání druhým
- komunikuje kultivovaně
- vhodně formuluje, komunikuje se spolužáky, pedagogy a ostatními dospělými
- dokáže vyjadřovat své kladné pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí řečí a gestem
- komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými

Kompetence sociální a interpersonální

- účastník k úkolům a povinnostem přistupuje zodpovědně
- samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně zodpovídá a nese důsledky
- umí odhadnout rizika svých nápadů
- rozpoznává vhodné a nevhodné chování
- respektuje dohodnutá pravidla
- je schopen respektovat jiné názory, je tolerantní, solidární
- umí odhadnout rizika svých nápadů
- dokáže se prosadit i podřít
- respektuje společně dohodnutá pravidla chování
- projevuje citlivost a ohleduplnost
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- účastník si uvědomuje svá práva i práva druhých
- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit
- váží si tradic a kulturního dědictví, které chrání
- podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí
- dbá na své zdraví
- respektuje individuální rozdíly účastníků (osobnostních, národnostních, kulturních)

Kompetence k trávení volného času

- účastník si umí vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic
- umí účelně trávit volný čas
- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času
- rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech

Kompetence pracovní a digitální

- účastník si samostatně připravuje, uklízí jednoduché pomůcky

- učí se dodržovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při pracovních činnostech
- umí dodržovat pořádek ve svých věcech a na svém pracovním místě
- učí se bezpečně využívat digitální zařízení nejen při učení

Průřezová témata

Aktuální okruhy problémů současného i budoucího světa se stávají povinnou součástí základního vzdělávání, pomáhají rozvíjet osobnost účastníka především v oblasti postojů a hodnot, stávají se příležitostí pro individuální uplatnění i pro vzájemnou spolupráci.

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezová témata a jejich tematické okruhy jsou začleňovány a prolínají se veškerou činností ŠD.

15. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Přehled možných témat výchovně vzdělávacích činností

MÍSTO, KDE ŽIJEME

- Poznávání nejbližšího okolí, rozvíjení orientace v místě, poznávání důležitých budov a historických míst
- Udržování lidových zvyklostí a tradic
- Osvojování si základů hodnot, které jsou součástí naší společnosti
- Rozvíjení citových a smyslových schopností, vnímání a soustředěného pozorování
- Vytváření základů aktivního postoje k životu, světu, kultuře a umění

LIDÉ KOLEM NÁS

- Rozvíjení schopností žít ve společenství ostatních lidí
- Osvojování a dodržování pravidel slušného chování a mezilidské komunikace
- Osvojování pravidel vhodné komunikace mezi dětmi, při skupinových činnostech, při komunikaci s dospělým
- Vedení ke spolupráci, vnímavosti a respektu k ostatním
- Upevňování pravidel chování na veřejných komunikacích

LIDÉ A ČAS

- Získávání poznatků o čase a orientace v něm
- Vedení k samostatnému čtení s porozuměním, rozvíjení představivosti, myšlení a fantazie
- Rozvíjení řečové dovednosti, komunikativní a jazykové schopnosti
- Podporování hudebního projevu a zájmu o zpěv

ROZMANITOST PŘÍRODY

- Upevňování pocitu sounáležitosti s živou i neživou přírodou, lidmi a společností
- Rozvíjení ekologického citění, pozorování přírody v různých ročních obdobích
- Získávání informací pozorováním a vnímáním okolí
- Rozvíjení návyků pro udržení zdravého životního stylu, vztahu k přírodě, ke své zemi
- Získává poznatky o životě zvířat

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

- Vytváření zdravých životních návyků a postojů
- Rozvíjení pohybových schopností, zdravé soutěživosti, fyzické a psychické zdatnosti
- Osvojování si poznatků o svém těle a zdraví
- Upevňování správných návyků držení těla při všech činnostech
- Upevňování návyků sebeobsluhy
- Posilování pozitivních návyků a přispívání k prevenci sociálně patologických jevů

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
NAŠE ŠKOLA	Název, orientace v budově, jména, bezpečná cesta do školy, sebeobsluha, orientace v okolí...
NAŠE MĚSTO	Název, řeka, historie, kulturní a historické památky, městská doprava, části města, významné a důležité budovy, okolní příroda, parky, mosty, zajímavosti, kultura, průmysl, sport, oslavy...
NÁŠ DOMOV, NAŠE KRASNÁ ZEM	Název státu, hlavní město, státní symboly, hymna, významná data, naši sousedé, tradice, pohádky, velká města, kraje, vodstvo, hory, chráněná území, historie, památky, osobnosti, kultura, fauna a flora...
U NÁS DOMA	Jména, adresa, povolání, domácí mazlíčci, volný čas, širší rodina...
NA HŘIŠTI	Bezpečnost při hrách, herní prvky, školní hřiště, dodržování pravidel, zdravé soutěžení...
NÁSTRAHY V NAŠEM OKOLÍ	Bezpečná chůze, nebezpečné věci kolem nás, opatrnost při komunikaci s cizími lidmi, důležitá telefonní čísla, bezpečný pohyb v dopravě, přecházení přes přechod, cestování v dopravních prostředcích...

LIDÉ KOLEM NÁS	
RODINA	Jména, adresa, povolání, domácí mazlíčci, volný čas, příbuzní, oslavy, zážitky...
KAMARÁDI, KAMARÁDKY, PŘÁTELÉ	Jména, popis, vlastnosti, spolupráce při aktivitách...
BAVÍME SE, NÁŠ VOLNÝ ČAS	V ZOO, na výletě, v kině, v přírodě, hry, záliby, společné akce, soutěžení ...
SVĚT KOLEM NÁS	Státy, moře, světadíly, oceány, odlišnosti přírody, kultury, tradice, osobnosti, dovolená...
NEJSME VŠICHNI STEJNÍ	Vlastnosti, záliby, dovednosti, podoba, vyjadřování, pojmenování kladných vlastností u sebe i u druhých, vnímáme možnosti a omezení u lidí se znevýhodněním...
NA CESTÁCH	Bezpečná chůze, nebezpečné věci kolem nás, opatrnost při komunikaci s cizími lidmi, důležitá telefonní čísla, bezpečný pohyb v dopravě, přecházení přes přechod, cestování v dopravních prostředcích...

LIDÉ A ČAS	
ČASOVÉ POJMY	Denní režim, ráno, dopoledne, poledne, odpoledne, večer, noc, včera, dnes, zítra...
ROK	Roční období, měsíce, dny v týdnu, významná data a svátky, sledování průběhu roku v přírodě, dodržování lidových tradic a zvyků, znamení zvěrokruhu...
PRŮBĚH LIDSKÉHO ŽIVOTA	Plod, novorozenec, kojeneček, batole, předškolák, školák, dorostenec, dospělý, senior...
PUTOVÁNÍ ČASEM	Minulost, současnost, budoucnost, srovnání způsobu života, jak se mění, stará řemesla...
HODINY	Orientace v čase, hodina, minuta, sekunda, druhy hodin, měření času...
HUDBA	Poslech, druhy hudby, skladatelé, zpěv, hudební nástroje, současná hudba, vánoční koledy, vytleskávání rytmu, noty a notová osnova, využití hudebních nástrojů...
JAZYK A ŘEČ	Četba, poslech, recitace, dramatizace, diskuse, slovní hádanky, vyprávění, jazykolamy, přísloví, básně, říkanky, správná artikulace, hry se slovy, posilování řečových dovedností, společenské rozhovory, popisování událostí, rozpočítadla, přesmyčky, doplňovačky, kvízy...

ROZMANITOST PŘÍRODY	
PŘÍRODA KOLEM NÁS	Na zahradě, u vody, v lese, na poli, na louce, ekosystémy...
ŽIVOČICHOVÉ	Živočichové v našem okolí, význam živočichů, domácí mazlíček a péče o něj, dělení živočichů, záchrana ohrožených druhů, zvířata v ZOO, Význam zoologických zahrad na záchranu ohrožených druhů, Červená kniha ohrožených druhů, chování ke zvířatům...
ROSTLINY	Rostliny v našem okolí, jejich význam pro člověka, pojmenování bylin a stromů v okolí, vyhledávání neznámých rostlin pomocí aplikace, rozdělení rostlin, přiřazování rostlin a jejich plodů, péče o pokojové květiny, péče o bylinky na školním záhonku, exotické rostliny a stromy...
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	Den Země, ochrana přírody, zásah člověka v přírodě, odpady a jejich třídění, ekologické katastrofy a znečištění, národní parky a chráněná krajinná území a jejich smysl...
VODA, VZDUCH, PŮDA	Význam vody, skupenství vody, koloběh vody v přírodě, čističky vody, život v oblastech s nedostatkem vody, význam půdy pro lidi, pěstování rostlin, vzduch a jeho význam pro člověka, znečištění ovzduší...
VESMÍR	Země, Slunce, Měsíc, hvězdy, sluneční soustava, planety, fáze Měsíce, souhvězdí...
POČASÍ	Rozdíly počasí j jednotlivých ročních obdobích, pojmenování jevů počasí, sledování předpovědi, chování při nebezpečných situacích způsobených počasím...

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
MOJE TĚLO	Části lidského těla, vnitřní orgány, pět smyslů, kostra a svaly, pracovní listy s popisky těla, vnitřní orgány a jejich úkol v těle...
ZÁKLADNÍ LIDSKÉ POTŘEBY	Osobní hygiena a správné návyky při sebeobsluze, sociální zařazení do kolektivu, podpora v zájmových činnostech, podpora při neúspěchu, pomoc při řešení krizových situací, správné návyky při jednání s lidmi, umět požádat o pomoc...
NEMOCI	Prevence a předcházení vzniku nemocí, správné otužování, správné návyky při kašli a kýchnutí, osobní hygiena, dodržování léčebného postupu a rekonvalescence, užívání léků, první pomoc při prvních příznacích nemoci, ošetření při nevolnosti...
ZDRAVÝ STYL ŽIVOTA	Pestrá strava, dýchání, pohyb, odpočinek, kultura stolování, posilování zdraví sportem a cvičením, vyhýbání se škodlivým, pobyt na čerstvém vzduchu, zdravotní cvičení, správné držení těla, psychomotorické hry, jóga, uvolňovací cvičení, chůze naboso, soutěže na posílení rovnováhy...
ŠKODLIVÉ LÁTKY	Ochrana před vlivem škodlivých látek, besedy k ochraně před sociálně patologickými jevy, nebezpečí kouření a požívání alkoholických nápojů...
PREVENCE ÚRAZŮ	Bezpečná chůze, nebezpečné věci kolem nás, poskytování první pomoci, opatrnost při komunikaci s cizími lidmi, důležitá telefonní čísla, bezpečný pohyb v dopravě, přecházení přes přechod, cestování v dopravních prostředcích, dodržování bezpečnosti při hrách a pobytu na dětských hřištích, nebezpečí při manipulaci se zábavnou pyrotechnikou, ošetření drobných poranění...

Účinnost od: 1. 9. 2023

Zpracovala: Jana Schönová – vedoucí vychovatelka školní družiny

Schválila: Školská rada

Tímto se ruší platnost Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání účinného od 1. 9. 2021

Mgr. Michal Kapoun, ředitel školy